

ชื่อวิทยานิพนธ์	: การพัฒนาภาวะผู้นำของพระสังฆาธิการในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค ๘
ผู้วิจัย	: นายธงชัย สิงอุตม
ปริญญา	: พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์	ผศ.ดร.เต็มศักดิ์ ทองอินทร์, พธ.บ., MA, Ph.D. (Pol. Sc.) ผศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม, พธ.บ., MA, Ph.D. (Pol. Sc.)
วันสำเร็จการศึกษา	: มีนาคม ๒๕๕๗

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้มี ๓ ประการคือ ๑) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของการมี ภาวะผู้นำของพระสังฆาธิการในเขตปกครองคณะสงฆ์ ภาค ๘ ๒) เพื่อประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรม และ ทฤษฎีภาวะผู้นำที่เหมาะสมในการพัฒนาภาวะผู้นำของพระสังฆาธิการ ๓) เพื่อนำเสนอ การบูรณาการในการพัฒนาภาวะผู้นำของพระสังฆาธิการ

ระเบียบวิธีวิจัยครั้งนี้เป็นแบบผสม (Mixed Research Method) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ โดยการแจกแบบสอบถาม คือ พระสังฆาธิการในเขต ปกครองคณะสงฆ์ ภาค ๘ จำนวน ๒๙๗ รูป วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลโดยการ สัมภาษณ์เชิงลึกแบบเจาะจง จำนวน ๑๕ คน และจากการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญพิเศษจำนวน ๗ รูป/คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการอุปนัยวิเคราะห์และการพรรณนาความ

ผลการวิจัยประกอบด้วย ๔ ตอนได้แก่

ตอนที่ ๑ สภาพทั่วไปของการมีภาวะผู้นำของพระสังฆาธิการในเขตปกครองคณะสงฆ์ ภาค ๘ พบว่า ได้แก่ ๑) ภาวะผู้นำของพระสังฆาธิการด้านการมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มองสภาพการณ์ ออก (จักขูมา) ๒) ภาวะผู้นำด้านความชำนาญในงาน (วิธโร) ๓) ภาวะผู้นำด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ดี (นิสสยสัมปันโน) และการพัฒนาภาวะผู้นำตามหลักธรรมสังฆโสภณสูตร อยู่ในระดับมากทั้งหมด และ ภาวะผู้นำด้านการมีปัญญา/ความสามารถ (เวยตโต) ภาวะผู้นำด้านการเป็นผู้มีระเบียบวินัยดี (วินีโต) ภาวะผู้นำด้านความกล้า/กล้าหาญ (วิสาร์โท) ภาวะผู้นำด้านการรักษาความถูกต้องในสิ่งที่ถูกที่ควร (ธัมมานุธัมมปฏิปันโน) อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ ๒ หลักพุทธธรรม และ ทฤษฎีภาวะผู้นำที่เหมาะสม สำหรับประยุกต์ใช้ในการ พัฒนาภาวะผู้นำของพระสังฆาธิการ พบว่า การพัฒนาภาวะผู้นำของพระสังฆาธิการในเขตปกครอง

คณะสงฆ์ภาค ๘ ตามทฤษฎีภาวะผู้นำ ประกอบไปด้วย ๔ ทฤษฎี (๑) ภาวะผู้นำด้านคุณลักษณะผู้นำ (๒) ภาวะผู้นำด้านพฤติกรรมผู้นำ (๓) ผู้นำตามสถานการณ์ (๔) ภาวะผู้นำด้านความเป็นผู้นำเชิงปฏิรูป จะมีความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ในระดับมากที่สุดและพระสังฆาธิการต้องมีปัญญามองการณ์ไกล มีความชำนาญในการใช้ความคิด หรือ มีทักษะทางด้านความคิดหรือที่เรียกว่าผู้นำต้องเก่งความคิดที่จะก่อให้เกิดเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลก

ตอนที่ ๓ การบูรณาการหลักพุทธธรรมและทฤษฎีภาวะผู้นำในการพัฒนาภาวะผู้นำของพระสังฆาธิการในเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค ๘ พบว่า พฤติกรรมของผู้นำที่ควรให้ความสนใจในสมาชิกในการส่งเสริมขวัญและกำลังใจให้เกิดขึ้นกับบุคคลากร และ พฤติกรรมของผู้นำที่ต้องให้ความสนใจกับการทำให้เป้าหมายของงาน จะมีการกำหนดเป้าหมายมาตรฐาน มีการมอบหมายงานรวมทั้งการผลักดันให้เกิดความสำเร็จ ส่วนการภาวะผู้นำที่ผู้นำควรมีและควรได้รับการพัฒนา สามารถจำแนกได้เป็น ๒ ประการดังนี้

ประการแรก เป็นพฤติกรรมของผู้นำที่ควรให้ความสนใจในสมาชิก โดยผู้นำที่ให้ความสนใจแก่สมาชิกจะส่งเสริมขวัญและกำลังใจให้เกิดขึ้นกับบุคคลากร

ประการที่สอง เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้นำที่ต้องให้ความสนใจกับการทำให้เป้าหมายของงาน หรือขององค์การประสบความสำเร็จ จะต้องให้ ความสนใจในการทำให้เป้าหมายและงานประสบความสำเร็จ โดยจะมีการกำหนดเป้าหมายมาตรฐาน มีการมอบหมายงานรวมทั้งการผลักดันให้เกิดความสำเร็จ เหล่านี้คือ พฤติกรรมภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพได้ ซึ่งทำให้เกิดความสงบสุขและความสามัคคีแก่สังคมได้